

ADAM KAY

ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΙΑ ΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΑ

Πορτινές αναμνήσεις από τον συγγραφέα του διεθνούς μπεστ σέλερ

ΑΥΤΟ ΘΑ ΠΟΝΕΣΕΙ

Πάγια επιθυμία των εκδοτών μου είναι να μην πάνε ούτε εκείνοι ούτε εγώ φυλακή εξαιτίας των βιβλίων μου. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, έχουν αλλαχθεί τα ονόματα, οι ημερομηνίες, οι προσωπικές πληροφορίες και οι κλινικές λεπτομέρειες. Στο προηγούμενο βιβλίο μου αντικατέστησα όλα τα πραγματικά ονόματα με ονόματα ασήμαντων χαρακτήρων από τα βιβλία του Χάρι Πότερ. Κάτι τέτοιο δεν θα το ξανακάνω.¹

¹ Σ.τ.Σ.: Όλα είναι από την ταινία *Μόνος στο σπίτι* αυτή τη φορά.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	13
Πρώτα Χριστούγεννα	21
Δεύτερα Χριστούγεννα	37
Τρίτα Χριστούγεννα	53
Τέταρτα Χριστούγεννα	69
Πέμπτα Χριστούγεννα	89
Έκτα Χριστούγεννα	107
Τελευταία Χριστούγεννα	125
Εναλλακτικό χριστουγεννιάτικο μήνυμα	131
Ευχαριστίες	134

Εισαγωγή

Τα Χριστούγεννα είναι εκείνες οι διακοπές με τα αρώματα πεύκου και τα φτηνά στολίδια κατά τις οποίες, είτε σου αρέσει είτε όχι, τα πάντα απλώς... σταματούν. Είναι μια προσωρινή εικόνα Αποκάλυψης όπου οι συνήθειες της καθημερινότητας αντικαθίστανται από ένα πυρετώδες όνειρο χαράς και καλής διάθεσης και, για μια εβδομάδα που φαντάζει ατελείωτη, η καθημερινή ρουτίνα πάει περίπατο και αντικαθίσταται από παράξενα, καταναγκαστικά τελετουργικά.

Είσαι αναγκασμένος να παίζεις επιτραπέζια με την οικογένειά σου, όλους αυτούς τους εξ αίματος αγνώστους που τον υπόλοιπο χρόνο ηθελπημένα αποφεύγεις. Τρως φαγητό λες και πρόκειται για διαγωνισμό στον οποίο κάθε κιλό κρέατος ή τυριού σε περνάει στο επόμενο επίπεδο. Και για να αντέξεις το σταθερά αυξανόμενο ζόρι τού να περνάς χρόνο με τους συγγενείς πρώτου βαθμού, δεν φλερτάρεις απλώς με τον αλκοολισμό, αλλά μάλλον ξεκινάς μαζί του μια ακραιφνώς σαδομαζοχιστική σχέση.

Πρόκειται για μια παράδοση εκδοχή της πραγματικής ζωής, μια εναλλακτική πραγματικότητα όπου η ευθυμία είναι υποχρεωτική και επιτυγχάνεται, κατά τα φαινόμενα, μόνο μέσω ενός συνδυασμού παντομίμας, καούρας, διαχείρισης θυμού και πόνων από το πολύ καθισιό. Κι όλα αυτά έχουν καταστεί δυνατά επειδή –χάρη στον μικρό Ιησού– δεν είναι απαραίτητο να πάτε να δουλέψετε. Ή τουλάχιστον αυτό ισχύει για τους *περισσότερους* από εσάς.

Η πρώτη γραμμή του NHS δυστυχώς δεν λαμβάνει πρόσκληση για το ατέλειωτο τοιμπούσι των γενεθλίων του Χριστού. Το ιατρικό προσωπικό σε όλο τον κόσμο αντιμετωπίζει τα Χριστούγεννα ως μια συνηθισμένη μέρα.

Συμβαίνουν μόνο μια φορά τον χρόνο –πάλι καλά, δηλαδή–, αλλά τα Χριστούγεννα συνοδεύονται από μια γενναία ποσότητα δραματικών νοσοκομειακών καταστάσεων. Το πνευμονολογικό αντιμετωπίζει συνεχώς εορταστικές γρίπες και πνευμονίες, ενώ το γαστρεντερολογικό έχει επίτιμους χριστουγεννιάτικους προσκεκλημένους τον νοροϊό και τις τροφικές δηλητηριάσεις. Οι ενδοκρινολόγοι βγάζουν τους ασθενείς από το διαβητικό κώμα που τους προκάλεσαν τα χριστουγεννιάτικα γλυκά και οι ορθοπεδικοί αναστενάζουν από τους ηλικιωμένους ασθενείς που κατέρρευσαν σαν πύργος Τζένγκα πάνω στον πάγο, θρυμματίζοντας τους γοφούς τους σαν σακουλάκια με μπισκότα.

Τα τμήματα επειγόντων περιστατικών έχουν περισσότερη δουλειά κι από εκτροφεία γαλοπούλας χάρη στα μαυρισμένα μάτια από φελλούς σαμπάνιας που κάποιος άνοιξε απρόσεκτα, χάρη στα εγκαύματα στα χέρια από καυτά ταψιά και χάρη στα παιδιά που έπαθαν διάσειση επειδή αποφάσισαν να κατεβούν τις σκάλες μέσα στο κουτί με την πίστα Hot Wheels που πήραν δώρο. Και δεν χρειάζεται καν να μιλήσω για τις ηλεκτροπληξίες από τα λαμπάκια, τα κοκαλάκια από γαλοπούλα που κόλλησαν σε τραχείες και τους ακρωτηριασμούς δακτύλων από ανθρώπους που δεν ξέρουν να κόβουν ραπανάκια. Τα περιστατικά οδήγησης υπό την επήρεια αλκοόλ εκτινάζονται στα ύψη, ενίοτε κυριολεκτικά.

Κι από την άλλη είναι κι όλος εκείνος ο χαμός όταν οι οικογένειες δεν αντέχουν άλλο και λυγίζουν –συνήθως κάποια στιγμή ανάμεσα στον λόγο της Βασίλισσας και τις βραδινές εκπομπές. Το χριστουγεννιάτικο πνεύμα είναι ενισχυμένο από το αλκοόλ και το γκι, οπότε και τα εγκλήματα πάθους ξεσπούν σαν βίαια τζίνι σε σαλόνια όλης της χώρας και τα μαχαίρια που έκο-

ψαν τη γαλοπούλα καρφώνονται ξαφνικά στον πλησιέστερο ρα-
τσιστή θείο.

Το μεγαλύτερο μέρος της ιατρικής μου σταδιοδρομίας το
πέρασα στη μαιευτική και γυναικολογία. Οι γυναίκες σε τοκετό
δεν έχουν ουσιαστικά την επιλογή να μείνουν σπίτι για μερικές
μέρες να δουν «αν θα ηρεμήσει», ενώ στο γυναικολογικό, το πο-
τό και το εορταστικό κλίμα φέρνουν μια αύξηση στα αντικείμενα
που κώνονται σε διάφορες τρύπες και δυσκολεύονται να ξανα-
βγούν.

Κι έπειτα είναι και τα γεγονότα που κάνουν την καρδιά σου
να σπαράζει. Το χόμπι της μεσαίας τάξης να ξεφορτώνονται τη
γιαγιά την παραμονή των Χριστουγέννων –να φέρνουν δηλαδή
τον ηλικιωμένο ή και ανάπηρο συγγενή τους στο νοσοκομείο με
κάποιο αόριστο ιατρικό πρόβλημα που έβγαλαν από το κεφάλι
τους, ώστε να μπορέσουν να αφιερώσουν τις επόμενες μέρες α-
ποκλειστικά και μόνο στα πάρτι χωρίς να τους εμποδίζει η φρο-
ντίδα των γονιών τους.

Πολλοί ασθενείς, που έχουν φτάσει στα άκρα από τις διαφη-
μίσεις του John Lewis¹, τις υπερβολές του Instagram και το απαί-
σιο εκείνο τραγούδι του Πολ Μακάρτνι που επιμένει ότι όλοι οι
υπόλοιποι απλώς περνούν υπέροχα τα Χριστούγεννα, ανακαλύ-
πτουν ότι η εποχή αυτή του χρόνου τούς είναι αφόρητη και έχουν
την ανάγκη να αξιοποιήσουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας που πά-
σχουν κι οι ίδιες από σημαντική έλλειψη χρηματοδότησης. Κι
ενώ φυσικά ποτέ δεν είναι καλή στιγμή να χάσεις κάποιο αγαπη-
μένο σου πρόσωπο, υπάρχει κάτι ακόμα πιο τραγικό να πενθείς
τις ημέρες των εορτών και να βρίσκεσαι περικυκλωμένος από μια
καταπιεστική, παγκόσμια χαρά.

Η επίσημη χειμερινή υγειονομική κρίση δικαίως γίνεται κε-
ντρικό θέμα σε κανάλια και εφημερίδες κάθε χρόνο, αλλά κατά
την εορταστική περίοδο τα μέσα –αφού δεν θέλουν να σου χαλά-

¹ *Σ.τ.Μ.*: Πολυκατάστημα στο Ηνωμένο Βασίλειο.

σουν τη διάθεση– μάλλον αδιαφορούν και προτιμούν χαρούμενες ιστορίες για μια πολική αρκούδα που έκανε μια τούμπα ή κάνα βασιλικό νήπιο που πήγε στην εκκλησία ντυμένο στην πένα. Όπως όμως δεν γίνεσαι αόρατος αν καλύψεις τα μάτια με τα χέρια σου, έτσι και οι ασθενείς δεν πρόκειται να εξαφανιστούν και τα ασθενοφόρα θα εξακολουθούν να κάνουν ουρές έξω από τα επείγοντα, όπως τα φορητά στο Καλέ. Και το προσωπικό βρίσκεται ακόμα εκεί, αφού το λειτουργημά του είναι σημαντικότερο από τις διακοπές του. Δεν υπάρχουν εφεδρείες, ούτε κι ένας στόλος από Πράσινες Θεές² που θα επιτρέψει στους επαγγελματίες του χώρου της υγείας να κάνουν ένα διάλειμμα. Αντί γι' αυτό, 1,4 εκατομμύρια υπάλληλοι του NHS μοιράζονται τις βάρδιες και εργάζονται έναν παράλογο, και αντικοινωνικό, αριθμό ωρών για να διασφαλίσουν ότι οι υπόλοιποι θα τη βγάλουμε σώοι και αβλαβείς μέχρι την Πρωτοχρονιά.

Από τα επτά Χριστούγεννα που ήμουν γιατρός, κατέληξα στους θαλάμους των νοσοκομείων για έξι από αυτά. Υπήρχαν κάμποσοι λόγοι γι' αυτό, που όλοι μαζί αποτελούσαν την τέλεια χιονοθύελλα. Πρώτο και κύριο, όλοι νόμιζαν ότι ήμουν Εβραίος, οπότε υπέθεταν ότι δεν θα με πείραζε να εργαστώ τη λιγότερο εβραϊκή μέρα του χρόνου. Προς υπεράσπιση εκείνων που θεωρούσαν ότι είμαι Εβραίος, η αλήθεια είναι πως όντως ήμουν Εβραίος –και ακόμα είμαι δηλαδή– αλλά μέχρι έναν πολύ συγκεκριμένο βαθμό. Είμαι από εκείνους τους Εβραίους που στολίζουν χριστουγεννιάτικο δέντρο, που δεν πάνε στη συναγωγή και μάλιστα έπρεπε να ψάξω στο google πώς γράφεται η λέξη «συναγωγή» για να γράψω αυτή την πρόταση. Α, και δεν πιστεύω στον Θεό, γεγονός που, απ' όσο γνωρίζω, δεν ισχύει για τους πλέον ευσυνείδητους πιστούς. Και πάλι, όμως, για τους συναδέλφους μου, ήμουν αναμφίβολα αρκετά Εβραίος ώστε να θυσιάσω για το καλό

² Σ.τ.Ε.: Πράσινες Θεές ήταν πυροσβεστικά οχήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο, που χρησιμοποιούνταν όταν η πυροσβεστική δεν ήταν διαθέσιμη για τον οποιονδήποτε λόγο.

των υπολοίπων τον εικοσιτετράωρο μαραθώνιο τηλεόρασης και φαγητού.³

Σ' όλα αυτά προσθέστε και το γεγονός ότι δεν είχα –και ακόμη δεν έχω δηλαδή– παιδιά. Αφού τα Χριστούγεννα είναι η εποχή αφιερωμένη στα παιδιά και ούτω καθεξής, οι γιατροί που είχαν ακόμη μικρά παιδιά αποκτούσαν προτεραιότητα στην ιεραρχία των Χριστουγέννων και έπαιρναν ρεπό εκείνη τη μέρα. Δεν τους κρατάω κακία, αν και υπήρξε ένα διάστημα που σκέφτηκα μήπως επινοήσω κάποιον δικό μου απόγονο, αποκύημα της φαντασίας μεν, πολύ βολικό δε. Ο αγνώμων μόχθος της *πραγματικής* πατρότητας πιθανότατα θα ήταν ένας υπερβολικά ακριβός, αγχωτικός και αναποτελεσματικός τρόπος να αποκτήσω τη δυνατότητα να τρώω λαχανάκια Βρυξελλών την ίδια μέρα με όλους τους άλλους.

Χάρη στην περιπατητική φύση της εκπαίδευσης ενός νέου γιατρού, κάθε Χριστούγεννα εργαζόμουν σε διαφορετικό νοσοκομείο, οπότε δεν μπορούσα να διαμαρτυρηθώ για το γεγονός ότι είχα εργαστεί και τα προηγούμενα Χριστούγεννα. Θα ήταν σαν να αρνούμαι να κεράσω τον πρώτο γύρο ποτών επειδή είχα κεράσει τον τελευταίο πριν από μια εβδομάδα, για εντελώς διαφορετικούς φίλους. Σε μια παμπ 85 μίλια μακριά.

Μπορεί φυσικά να είχα περισσότερη τύχη αν κανόνιζα μόνος μου τις βάρδιες –όσοι εκτελούσαν αυτά τα καθήκοντα κατέληγαν με ένα ύποπτα εύκολο πρόγραμμα. Αλλά τα φύλλα εργασίας με χρωματικούς κωδικούς δεν ήταν ποτέ το δυνατό μου σημείο και το τμήμα που πλήρωναν εκείνοι που τα συμπλήρωναν για να έχουν το προνόμιο του εύκολου προγράμματος δεν μου φαινόταν να αξίζει τον κόπο. Προτιμούσα να περνάω τον ήδη ελάχιστο ελεύθερο χρόνο μου με το έτερόν μου ήμισυ, κι όχι να απαντώ σε τηλεφωνήματα από θυμωμένους και αδικημένους συναδέλφους

³ Σ.τ.Σ.: Για κάποιο λόγο τα εβραϊκά μου διαπιστευτήρια δεν ήταν αρκετά για να μη χρειάζεται να δουλεύω τα Σάββατα. Διωγμός κανονικός, δηλαδή.

και να προσπαθώ να καταλάβω πού προέκυψε το σφάλμα #VALUE! στο Excel. Κι εξάλλου, ακόμα κι αν όντως καταλήξεις να μη δουλεύεις τα Χριστούγεννα, είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα σου επιβάλλουν τη νυχτερινή βάρδια ή τη δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων ή την παραμονή της Πρωτοχρονιάς. Τα νοσοκομεία προσπαθούν να έχουν μόνο το απαραίτητο προσωπικό τη μέρα των Χριστουγέννων για να φτάνουν οι γιατροί ώστε οι ασθενείς να μην πάθουν τίποτα, αλλά όταν το «απαραίτητο προσωπικό» γενικά ισχύει στις καλύτερες των περιπτώσεων και μια κανονική μέρα, δεν είναι πολύ εύκολο να καταλάβεις τη διαφορά.

Και τελικά, τις κακές βάρδιες πρέπει ό,τι και να γίνει να τις κάνει κάποιος και δεν υπάρχει κανείς που μπορεί να τις αποφύγει εντελώς. Όσες πιθανότητες έχει ένας καινούριος γιατρός να πάρει άδεια ολόκληρη την εβδομάδα των Χριστουγέννων, άλλες τόσες έχει να του φτάνουν τα χρήματα να περάσει χρόνο στο Μυστίκ⁴ πίνοντας σφηνάκια βότκα, με τον Μπέρνι Έκλεστοουν στην άλλη πλευρά της πισίνας. Ή τον Τζέρεμι Χαντ.

Ακολουθούν λοιπόν τα ημερολόγιά μου από εκείνα τα Χριστούγεννα που πέρασα στους θαλάμους των νοσοκομείων, βγάζοντας μωρά και μπικλιμπίδια από τα διάφορα μέρη όπου είχαν πάει να κωθούν.⁵ Δεν ήταν και τόσο άσχημα βέβαια. Είχα τουλάχιστον δικαιολογία να μην περάσω χρόνο με την οικογένειά μου.

⁴ Σ.Γ.Μ.: Ιδιωτικό νησί στις Γρεναδίνες.

⁵ Σ.Γ.Σ.: Στο πρώτο μου βιβλίο με τίτλο *Αυτό θα πονέσει*, οι πιο κοινοί λόγοι που παραλείπονταν μερικές καταχωρήσεις ήταν «πολύ απδιαστικές» ή «πολύ χριστουγεννιάτικες». Εδώ φροντίζω να διορθώσω αυτές τις παραλείψεις.

Πρώτα Χριστούγεννα

*Ήταν τα Χριστούγεννα που δούλεα στο ουρολογικό
κι αυτό που είδα να κάνουν στα πουλιά τους δεν ήταν λογικό*

Δευτέρα, 20 Δεκεμβρίου 2004

Οι ασθενείς γενικά αυτή την εποχή του χρόνου βάζουν αρκετές κάρτες στα κομοδίνα και τα περβάζια τους, αφού πολλοί θέλουν να τους ευχηθούν Περαστικά αλλά και Καλά Χριστούγεννα.

Ο ασθενής ΣΓ αναρρώνει μετά από αφαίρεση μέρους του εντέρου του και το χώρισμά του μοιάζει με υποκατάστημα των Clinton.¹

Κατά τις επισκέψεις μας στους ασθενείς, ο παλαιός ειδικευόμενος που με επιβλέπει, ο Κλιφ, κάνει ένα σχόλιο του τύπου «Κάποιος εδώ είναι δημοφιλής!» ένα χιλιοστό του δευτερολέπτου πριν προλάβω να ψιθυρίσω στο αυτί του «Κάποιος εδώ μόλις έχασε τη γυναίκα του...»²

¹ Σ.Γ.Μ.: Καταστήματα με ευχετήριες κάρτες στο Ηνωμένο Βασίλειο.

² Σ.Γ.Σ.: Ορίστε και οι βαθμίδες των γιατρών, αλλά και το αντίστοιχο επίπεδο στο υπηρετικό προσωπικό, όπως αναφέρεται στο έργο της κυρίας Μπίτον *Βιβλίο οικιακής διαχείρισης* από το 1861:

Ανειδίκευτος ιατρός – Πλύστρα / Σταβλίτης
Νέος ειδικευόμενος – Υππρέτρια / Ιπποκόμος
Παλαιός ειδικευόμενος – Ανώτερη υππρέτρια / Βαλές
Επιμελητής – Οικονόμος (γυναίκα ή άντρας)
Διευθυντής – Αφέντης / Αφέντισσα του σπιτιού

Στο στάδιο αυτό, εγώ είμαι ανειδίκευτος ιατρός. Σύμφωνα με την κυρία Μπίτον, η πλύστρα ή ένας σταβλίτης θα εκτελούσαν καθήκοντα ιδιαίτερα ποταπά ή βρόμικα για να τα αναλάβουν άλλα μέλη του προσωπικού –μια παράδοξα ακριβής περιγραφή του ρόλου ενός ανειδίκευτου ιατρού. Ο επίσης μισθός τους ήταν μεταξύ 5 και 12 λρών –και πάλι, δεν απέχουν και πολύ.

Τετάρτη, 22 Δεκεμβρίου 2004

Αφηγούμαι σε όσους βρίσκονταν στο εστιατόριο των γιατρών κάτι που θεωρώ πως πρόκειται για κορυφαία ιστορία. Είμαι ενθουσιασμένος που μπορώ να μοιραστώ μαζί τους την ιστορία ενός εικοσάχρονου τύπου που προσπάθησε για το χριστουγεννιάτικο πάρτι του να μασκαρευτεί με τρόπο που τον έστειλε κατευθείαν στα Επείγοντα.³ Η ιδέα θα πρέπει να του φάνηκε ευφυέστατη αρχικά, αλλά είναι προφανές πως δεν ρώτησε και κανέναν που να έχει λίγη κοινή λογική. Είχε τυλίξει τα χέρια, τα πόδια, τον κορμό και το κεφάλι του με κάμποσα στρώματα αλουμινοχαρτίου, έκανε δύο τρύπες για τα μάτια και μια για το στόμα και πήγε στο πάρτι ως γαλοπούλα. Αρκετές ώρες αργότερα κατέρρευσε, αφού είχε αφυδατωθεί σε βαθμό να μοιάζει με κρακεράκι και ήταν απαραίτητο να εισαχθεί στο νοσοκομείο για να του βάλουμε υγρά ενδοφλεβίως.

Το απογοητευτικό της υπόθεσης ήταν πως κανείς δεν εντυπωσιάστηκε ιδιαίτερα από την ανθρώπινη γαλοπούλα.⁴ Ένας από τους νέους ειδικευόμενους, ο Φρανκ, προσπαθεί να το σώσει για χάρη μου: «Μήπως είχε χάσει και δυο κιλά γέμισης στον κώλο του;» Δυστυχώς όχι.

Ο Φρανκ αφηγείται με τη σειρά του την ιστορία ενός παρόμοιου ασθενούς που είχε τον περασμένο χρόνο, ο οποίος είχε αποφασίσει να καλύψει κάθε εκατοστό του δέρματός του με μο-

³ Σ.τ.Σ.: Χορός μασκέ, το κέρατό μου. Κανείς ποτέ δεν ανέβασε σφυγμούς από χαρά βλέποντας τη συγκεκριμένη αναφορά στην πρόσκληση για το πάρτι –είτε θα καταλήξεις να είσαι ο μοναδικός που φρόντισε να ντυθεί κάτι ή ο μοναδικός που το παρέλειψε. Ή θα το πιάσεις εντελώς λάθος και θα σπαταλήσεις ένα ολόκληρο πρωινό και διακόσιες λίρες να νοικιάσεις κάτι από το βεσιτάριο του Εθνικού Θεάτρου, ενώ όλοι οι άλλοι έχουν κολλήσει τίποτα κέρατα ή έχουν φορέσει μια μάσκα του Πρίγκιπα Καρόλου από χαρτόνι. Και πώς στο διάβολο μπορεί κανείς να πάει για χέσιμο φορώντας τη στολή του Σπάνιτερμαν;

⁴ Σ.τ.Σ.: Οι γιατροί είναι απαιτητικό κοινό στην καλύτερη των περιπτώσεων και οι ιστορίες για την πληθιότητα των ασθενών είναι κάτι σαν αντιβιοτικά: χάνουν τη δύναμή τους σε πληθυσμό ο οποίος έχει εκτεθεί εκτεταμένα σε αυτά.

νωτική ταινία. «Δεν το έκανε για να πάει σε πάρτι, όμως...», προσθέτει.

Ρωτάω τον λόγο και μετά θυμάμαι γιατί οι άνθρωποι πολύ συχνά κάνουν ό,τι κάνουν κι έτσι λοιπόν μαθαίνω για πρώτη φορά –στην τρυφερή ηλικία των εικοσιτεσσάρων ετών– το σεξουαλικό βίτσιο της μουμιοποίησης.

Δεν έχουν αλλάξει και πολλά εδώ και τρεις χιλιετίες από τότε που ο Ραμσής και τα φιλαράκια του τελειοποίησαν τη διαδικασία, αν και αυτές τις μέρες ο κόσμος αφήνει και δύο τρύπες κοντά στα ρουθούνια για ν' αναπνέει (και μια τρίτη, αρκετά μεγαλύτερη τρύπα στην πίσω πλευρά). Αν και, όπως ανακάλυψε ο ασθενής, η μονωτική ταινία παρουσιάζει κάποια προβλήματα ως υλικό μουμιοποίησης. Κατά την «ανάδυση», όπως είναι ο όρος που χρησιμοποιούν για το ξετύλιγμα, δεν είναι ότι κάνει απλώς μια αποτελεσματική απολέπιση, αλλά και μια πλήρη σχεδόν αποτρίχωση. Α, και μια περιτομή επίσης.

Σάββατο, 25 Δεκεμβρίου 2004

Να 'μαστε, λοιπόν, Καλά Χριστούγεννα, όλοι διασκεδάζουν. Κάπου αλλού. Εγώ εγκαινιάζω την πρώτη μου εμφάνιση στους θαλάμους του νοσοκομείου την 25η Δεκεμβρίου μιμούμενος έναν χαμογελαστό γιατρό από την τηλεόραση, αλλά εκνευρίζομαι κάθε φορά που κάποιος ασθενής ή συνάδελφος μου εύχεται χαρούμενα Χριστούγεννα.

Προσπαθώ να ξεχάσω τι χάνω και φέρομαι σαν να πρόκειται για μια συνηθισμένη μέρα, αλλά κάθε λίγα λεπτά κάτι βρίσκεται να μου το θυμίζει. Στολίδια κρέμονται άψυχα γύρω από κάθε γωνία, μοιάζοντας σαν να βγαίνουν κάθε χρόνο από το ίδιο κουτί, από τότε που ήρθαν οι ειδήσεις από τη Βηθλεέμ για ένα συναρπαστικό νέο φεστιβάλ. Το τηλέφωνό μου δονείται με χαρούμενα μηνύματα κι ευχές, λες κι έχω στην τσέπη μου βραχυκυκλωμένο δονητή.

Ο Άγιος Βασίλης μπορεί να θέλει να ξεκουραστεί μετά την κοπιαστική νύχτα που πέρασε, αλλά το φιλαράκι του, ο Χάρος, δεν παίρνει ποτέ ρεπό. Οπότε βρίσκομαι καθιστός σ' ένα παράπλευρο δωμάτιο με μια πονεμένη οικογένεια, κάνοντας την Κουβέντα για τη μαμά και γιαγιά τους. Ξέρουν πού πάει το πράγμα πριν καν ξεκινήσω την ιστορία –ένας γιατρός ποτέ δεν καλεί ξαφνικά όλη την οικογένεια να κάτσει σε άβολες καρέκλες την ημέρα των Χριστουγέννων για να τους πει ότι κέρδισαν πενήντα χιλιάδικα στο ξυστό.

Τα βακτήρια *E. coli* στο αίμα της γιαγιάς την ξεπερνούν κατά αρκετά δισεκατομμύρια προς ένα, και πλέον το πράγμα μπορεί να έχει μόνο μία κατάληξη. Αυτό όμως δεν αποτρέπει την οικογένειά της από το να ελπίζει για μια τελική δραματική ανατροπή.

«Όλο και κάτι θα υπάρχει να δοκιμάσετε», με ικετεύει ο γιος της απελπισμένος. Για να είμαι ειλικρινής, αν υπήρχε οτιδήποτε, θα το είχα ήδη δοκιμάσει για να αποφύγω τέτοιου είδους συζητήσεις. Ποτέ δεν είναι εύκολο να ακούς άσχημα νέα, αλλά ποτέ δεν είναι εύκολο και να τα λες. Πρόσωπα κατπφή, με λυπημένα, ακίνητα στόματα· βλέμματα κενά και γεμάτα παραίτηση· χέρια σφιχτοδεμένα, οι κόμποι τους να τεντώνουν το δέρμα. Κάποιοι θα βγάλουν λυγμούς, άλλοι θα ουρλιάξουν, κάποιοι απλώς θα κοιτάνε με απάθεια στην άβυσσο που μόλις δημιούργησα. Πάει κι άλλη μία.

Με κάθε ίχνος ηρεμίας και επαγγελματισμού που διαθέτω, εξηγώ ότι, παρόλο που έχει δώσει μεγάλη μάχη, τα όργανά της έχουν αρχίσει να καταρρέουν και η κατάστασή της επιδεινώνεται γρήγορα, παρά τα υγρά και τα αντιβιοτικά που της χορηγούμε. Καθώς τα μάτια τους βουρκώνουν, τους λέω ότι έχω ήδη ζητήσει από τους γιατρούς στην εντατική να εξετάσουν την περίπτωση της και συμφώνησαν ότι δεν θα ήταν πρόπον να επιχειρήσουν επιθετική αγωγή που εν τέλει δεν είχε πιθανότητες να πετύχει.

Ελπίζοντας να δείξω συμπόνια μέσω της γλώσσας του σώματος, γέρνω μπροστά για να πω πως το μόνο που μπορούμε πλέον να κάνουμε είναι να της προσφέρουμε άνεση και να εσιδάσουμε στην αξιοπρέπειά της. Καθώς το κάνω όμως, χωρίς να το θέλω ακουμπάω πάνω στη γραβάτα μου.

Πρόκειται για χριστουγεννιάτικη γραβάτα –σκούρα μπλε στο χρώμα του νυχτερινού ουρανού με τον Άγιο Βασίλη στο έλκνηρό του ψηλά κοντά στον κόμπο. Προς τα κάτω φτάνουμε στον Πράνσερ και τον Ντάνσερ και τους υπόλοιπους τάρανδους, με τον Ρούντολφ να στέκεται μπροστά μπροστά. Η κρίσιμη και καταστροφική, εν προκειμένω, λεπτομέρεια είναι ότι κάτω από την κόκκινη μύτη του Ρούντολφ –και κάτω από τον αγκώνα μου, πλέον– είναι ένα κουμπί που ενεργοποιεί ένα φτηνιάρικο ηχείο που ξεκινάει να παίζει σε MIDI μια εκδοχή του τραγουδιού «Τρίγωνα Κάλαντα».

Γίνομαι κόκκινος σαν κέτσαπ, ζητώ συγγνώμη και ρίχνω ένα χτύπημα στην κοιλιά μου. Το μόνο που καταφέρνω όμως είναι να ξεκινήσω πάλι την καταραμένη αυτή μελωδία. Μετά από πέντε ή έξι αποτυχημένες προσπάθειες να τη σταματήσω, διάστημα που μου φάνηκε πως κράτησε δεκαπέντε χρόνια, τρέχω έξω και πετάω τη γραβάτα στη στάση νοσηλευτών.

Καθώς πάω πίσω στο δωμάτιο προσπαθώντας να σκεφτώ υπερθετικούς βαθμούς των λέξεων που θα ανέφερα στην απολογία μου, βλέπω μια από τις κόρες να γελάει ακατάπαυστα και όλους τους υπόλοιπους να χαμογελούν. Ίσως τελικά όντως να *υπάρχει* πιο εύκολος τρόπος να λες άσχημα νέα.

Έχει πάει 5 μ.μ. πριν καταφέρω να φάω το χριστουγεννιάτικο δείπνο μου (κλεμμένη φρυγανιά από την κουζίνα των θαλάμων μαζί με καραμέλες σε ό,τι γεύσεις έχουν περισσέψει) και συνειδητοποιώ ξαφνικά πως ούτε καν ανυπομονώ να επιστρέψω σπίτι

-με περιμένει μόνο ένα άδειο διαμέρισμα. Ο Χ.⁵ λείπει σε οικογενειακά καθήκοντα και οι δικοί μου αγαπημένοι είτε βρίσκονται μακριά είτε δεν είναι και τόσο αγαπημένοι. Τέλος πάντων, οι πιθανότητες να τελειώσω όντως μέχρι τις 8 μ.μ. είναι μικρότερες κι από το πένος μιας σαλαμάνδρας, οπότε θα μένουν μόνο κάπου ενενήντα λεπτά από τα πραγματικά Χριστούγεννα, τα οποία και θα περάσω μόνος στο σπίτι μου.

Ο Ντάνκαν, ένας από τους άλλους ανειδίκευτους γιατρούς, παίζει στην κουζίνα κραδαίνοντας ένα κακομοίρικο δυναμιτάκι⁶ που βρήκε. Το τραβάμε και μετά κοιταζόμαστε με απελπισία εξαιτίας του ομοιοπαθητικά κακού αστείου. Επιστρέφει στους θαλάμους με το χάρτινο καπέλο του κι εγώ στέκομαι όρθιος δίπλα στον φούρνο μικροκυμάτων και βγάζω από το περιτύλιγμα το μαγικό ψάρι που σου λείει τη μοίρα σου. Το κεφάλι του κυλάει στην παλάμη μου και βλέπω τη λεζάντα να δω τι μου επιφυλάσσει το μέλλον. «Κίνηση κεφαλιού: Ζήλια».⁷

⁵ Σ.τ.Σ.: Ο Χ. ήταν ο σύντροφός μου εκείνη την εποχή («εκείνη την εποχή» -ναι, λυπάμαι που σας το καλώ αν δεν έχετε διαβάσει το πρώτο μου βιβλίο).

⁶ Σ.τ.Μ.: Πρόκειται για χάρτινο δυναμιτάκι, το οποίο τραβάνε δύο άτομα για να «σκάσει». Μέσα μπορεί να έχει ένα δωράκι ή κάποιο χαρτί που γράφει ένα αστείο.

⁷ Σ.τ.Μ.: Παιχνίδι σε σχήμα ψαριού που το βάζεις στην παλάμη σου και μετά κουνάει κάποιο μέρος του σώματός του. Η κάθε κίνηση ερμηνεύεται με διαφορετικό τρόπο.

Κυριακή, 26 Δεκεμβρίου 2004

Πολλά μπράβο στον αναισθησιολόγο που φοράει κονκάρδα που λέει: «Σε βλέπει όταν κοιμάσαι, ξέρει ποτέ ξυπνάς.»⁸

Δευτέρα, 27 Δεκεμβρίου 2004

Ένα μεγάλο μέρος από αυτά που μου προσφέρει η δουλειά που κάνω παίρνει τη μορφή μιας θερμής λάμπης. Δεν σε κάνει να δείχνεις λιγότερο κουρασμένος, δεν μπορείς να πληρώσεις το νοίκι πιο εύκολα και αξίζει πολύ λιγότερο από την κοινωνική ζωή που παράτπες για να την αποκτήσεις, αλλά η παρηγορητική αυτή αύρα καλοσύνης και σκοπού ρίχνει αναμφίβολα λίγο φως στις σκοτεινές γωνιές και σε βοηθάει να αντέξεις πολλές από τις μαλακίες.

Η Δύναμη είναι πιο ισχυρή όταν δουλεύεις τα Χριστούγεννα. Φέτος έχω δωρίσει τη μέρα των Χριστουγέννων, την επόμενη και τη σημερινή στο NHS, οπότε μπορεί κάποιος να δει και να αισθανθεί τη λάμπη μου από τη μακρινή πλευρά του αστερισμού Μέγας Κύων. Θα την επισκιάσουν και θα τη σβήσουν όμως οι πράξεις μιας πραγματικής αγίας.

Το τηλεφωνικό κέντρο καλεί το μπλιμπλίκι μου στις 2 μ.μ. Είναι η Κέιτ, μία νέα ειδικευόμενη, που μου ζητάει να τη συναντήσω στην υποδοχή. Κατεβαίνω με γκρίνια –*έχω τόση δουλειά εδώ πάνω... μα τι θέλει... σήμερα δεν δουλεύει καν.*

⁸ Σ.τ.Μ.: Στίχος από το γνωστό τραγουδάκι για τον Άγιο Βασίλη «Santa Claus is coming to Town». Στα ελληνικά οι στίχοι έχουν μεταφραστεί ως εξής: «Σε βλέπει όταν κοιμάσαι, στο σπίτι, στη δουλειά.»

Όταν φτάνω, τη βλέπω να χαμογελάει θερμά, σαν την πριγκίπισσα Νταϊάνα σε ορφανοτροφείο. Απλώνει το χέρι της και ζητάει το μπλιμπλίκι μου. «Ο σύζυγός μου έχει πάει τα παιδιά στο πάρκο –γιατί δεν βγαίνεις έξω για μερικές ώρες;» Ο εγκέφαλός μου δεν μπορεί να επεξεργαστεί τον απροσδόκητο και ακραίο αλτρουισμό αυτού του επιπέδου. Στην αρχή δεν καταλαβαίνω αν μου ζητάει να της προσέχω τα παιδιά ή να πάω να κάνω αταξίες με τον σύζυγό της, αλλά ξαφνικά μου έρχεται η επιφοίτηση και συνειδητοποιώ ότι μου δίνει το ελεύθερο να κάνω ό,τι θέλω, οπότε καταφέρνω μόνο να βγάλω μερικά αόριστα φωνήεντα αντί για κανονικό ευχαριστώ. Της δίνω αργά το μπλιμπλίκι, λες και είναι χειροβομβίδα, σε περίπτωση που έχει σκοπό να μου την κάνει. Αλλά, όχι, ξεκινάει για τους θαλάμους περπατώντας χαρούμενη.

Κατεβαίνω τον κεντρικό δρόμο μέσα σε σύγχυση, σαν να μου έχουν μόλις τηλεφωνήσει πως είμαι πλέον ο βασιλιάς ή σαν να βρήκα ένα φυλακτό που μου δίνει την ικανότητα να πετάω.

Σταματάω να πάρω καφέ και πηγαίνω σιγά σιγά προς τον κινηματογράφο. Οι επιλογές μου είναι μια ταινία δράσης που θέλω πολύ να δω, αλλά έχω χάσει το πρώτο μισό, ένα οικογενειακό φιλμ που έχει σπάσει τα ταμεία, αλλά δεν μ' ενδιαφέρει και ιδιαίτερα, ή κάτι καλλιτεχνικό και γαλλικό, οπότε και θα προτιμούσα να βράσω τα μάτια μου σε πυρακτωμένη κοπριά παρά να το δω. Κάνω τη λιγότερο άσχημη επιλογή και κάθομαι να δω 120 λεπτά μιας ταινίας της Pixar.

Η ταινία είναι στην πραγματικότητα πολύ καλύτερη απ' ό,τι περίμενα και μάλιστα φροντίζω να φάω και μια από τις ένοχες απολαύσεις μου –κάτι που τρώω μόνο στο σκοτάδι και είτε μόνος είτε παρέα με ανθρώπους που με ξέρουν εδώ και πάνω από δύο δεκαετίες και για τους οποίους έχω αρκετό υλικό να ανταποδώσω τον εκβιασμό– έναν κουβά με γλυκό ποπκόρν ανακατεμένο με μια μεγάλη σακούλα Skittles. Κι όλα αυτά κόστισαν ελάχιστα περισσότερο από μια εβδομάδα στη Σαντορίνη!

Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν και στους δρόμους
αντηχούν οι νότες του Jingle Bells,
αλλά 1,4 εκατομμύρια υπάλληλοι του NHS
πηγαίνουν για δουλειά. Μέσα στις σελίδες αυτού
του βιβλίου, που θα αποτελέσει ιδανικό δώρο
για όποιον έχει ποτέ πατήσει σε νοσοκομείο,
ο Άνταμ Κέι επιστρέφει στα ημερολόγιά του
για μια ξεκαρδιστική, τρομακτική
και –μερικές φορές– σπαρακτική ματιά
πίσω από την μπλε κουρτίνα.

Η **Χριστουγεννιάτικη εφημερία**
είναι ένα ερωτικό γράμμα για όλους εκείνους
που πέρασαν τις γιορτές τους στην πρώτη γραμμή
–βγάζοντας παιδιά και σκολίδια από τα διάφορα
μέρη που πήγαν και σφηνώθηκαν–
κατά την πιο όμορφη εποχή του χρόνου.

Κυκλοφορεί επίσης

